

סופו של

ב מה תולים אנשי רפ"י את תקוותיהם, בצאתם למערכת הבחירות?
 לכאורה, סיכוייהם קלושים. אומנם מסתבר כי כוחם עולה על מה ששערו אנשי המערך עוד לפני חודש. עם בחינת המצב בסניפים ובחלקים אחרים של הציבור המפא"י, נתגלו כיסים בגוריוניסטיים ניכרים. הקלפי הנסיונית של העולם הזה מאשרת התרשמות זו (ראה טבלה).
 אולם למעשה אין הבדל ניכר בין סיעה בגוריונית של 7 או 17 איש. כי סיעה זו לא תוכל להקים קואליציה. הידברות עם בגין היא בלתיאפשרית, כל עוד חי בגוריון. הידברות עם אשכול אפשרית עוד פחות.
 אם כן, מה סיכויי רפ"י?
 השבוע השיב על כך בגלוי לב איש רפ"י: "לא חשוב כמה אנחנו נקבל. החשוב הוא שלוי אשכול הוא גמור".
 הוא ליחה את דבריו בתנועת"י של חיתוך-גרין.

לקראת תבוסת המערך

א ותו איש לא בדה דברים מליבו. הוא מתבסס על ראייה מסוכחת של המיספרים.
 כבר עתה ברור לחלוטין כי המערך צועד לקראת תבוסה. לפי הקלפי הנסיונית, אין למערך (כולל גוריו הערביים) סיכויים אלא לזכות בארבעים מנדטים.
 זוהי ירידה של 12 מנדטים לעומת הכוח המשותף של מפא"י, אחדות העבודה והגוריו הערביים בראשית הכנסת החמישית. (אך גם המיספר של אז — 52 מנדטים — היה תוצאה של תבוסה מוחצת בקלפי).
 זהו המצב כיום. אין לו כל סיכוי להשתפר. להיפך, יש כל הסיכויים שהוא יהיה גרוע עוד יותר.

קבלת חוק לשון הרע, והבולמוס של חוקי-השבעה סתמו את הגולל על כל אפשרות של התערבות תנועה ציבורית חדשה למען המערך. אפשר לרתום פה ושם כמה אנשי-שם נאיביים — אך אין שמץ של סיכוי כי מאמציהם ימצאו הן המיליונים של המערך יכולים לקנות אנשי-פירוסים מקצור עיים, שיוציאו מודעות מקצועיות. הם לא יקנו בחזרה את האמון שטבע במים העכורים של קנוניות אשכול.
 אנשי אשכול משתלמים עתה להעניק לאיש שלהם זוהר חדש, עלידי אירגון ביקורים ממלכתיים (פגישה עם ארה"א, למשל), ואולי הם תולים תקוות בהתחממות בחונות סביב בעיות-ההטייה, ששופרות אשכול מנסים לאחרונה להציגן באור מבהיל ככל האפשר. אך באחריה של 1965 לא יתלהב הציבור מבטחוניים של ערב-בחירות. להיפך, הדבר עלול לעורר חשדות, להביא לתוצאות הפוכות.

עם מפ"ם וענו שאבעס

מ ה יעשה אשכול בראש סיעה של 40 ח"כים? מה הוא יכול לעשות? אנשי רפ"י מקמים כי לא יוכל

אשכול?

ועל האינטרסים הכלכליים העצומים שלה, תסלק אותה, כפי שסילקה בשעתו את פינחס לבון.
 אם תקבל רפ"י 19 קולות בקירוב, יוכלו שני פלגי מפא"י להקים בלי כל קושי קואליציה עם הדתיים (בתוספת הליכ"ר ליום העצמאיים, כסרח-עודף). הבסיס יהיה, כמו בעבר, בטחוניים, כפייה דתית וממשל צבאי.

השאלה הגדולה היא: מי יעמוד בראש ממשלה כזאת? ברור שהתפקיד לא יימסר למי שהזדהה יתר על המידה עם אחד משני הקצוות. אשכול, גולדה מאיר וספיר היו פסולים, כמוהם גם בגוריון ופרס. ראשו של אשכול יוגש על מגש לפיוס הזקן.

האם יש סיכוי במצב כזה למשה דיין? אין ספק שהוא עצמו חולם על כך. אך אם הוא לא יהיה חבר-כנסת, יהיו סיכויים מועטים. וגם בלעדי עובדה זו, יהיה קשה לאנשי שני הפלגים, הרואים בו איש בוגד והפכףך, לקבלו כמרות עליונה.

אך שונה לגמרי מצבו של איש כמו אבא חושי. הוא הקפיד מאד שלא לשרוף גשרים. מבחינה אירגונית הלך עם הרוב, מבחינה רעיונית תמך במיעוט. יתכן שרבים יהיו סבורים שאחרי הנוצעים של הפילוג, דרוש דיקטטור כמוהו, המומחה לשיטות של השלמת-פחד וחלוקת-הטבות, כדי לפתוח דף חדש. הארץ כולה תהפוך לחושיסטאן. בממשלה כזו יוכלו לשרת גם שמעון פרס כשר-בטחון וגם פנחס ספיר כשר-האוצר.

חושי אינו המועמד היחיד. גם איש כמו חיים צדוק פוול, אולי, לעבר אפשרות כזאת. ולא חסרים מועמדים אחרים.

אין הבדל!

ב ? החישובים האלה עלולים להשתנות בשלושת החודשים הקרובים. מאורעות חדשים עשויים ליצור מצב חדש, כוחות חדשים עשויים לשנות את היסודות. אך בעיקרו של דבר, אין חישוב זה של אנשי רפ"י בלתי-סביר. כי ביסודו מונחת עובדת-יסוד אחת, שאין לה שכיחה גם בהמולת תופרת-העמולה החלולים: שום דבר ממשי אינו מפריד בין שני פלגי מפא"י.

אין זה מיקרה שעד עצם היום הזה לא היה המערך מסוגל לפרסם שום מצע, שום רעיון, שיחדש משהו. המורד עות שלו הן לידותיות ופרימיטיביות, ברמה של גימנוסטיים, מפני שאין למערך הוגה-דעות אמיתי, בעל דעות חדשות. הוא הדין, ביתר תוקף, לגבי רפ"י.

בעניין הכפייה הדתית, וכויות-האזרח, וגם במדיניות-החוק, אין הבדלים אמיתיים בין השניים. את העניינים הישניים אפשר אפשר לתתור בצורה פשוטה: עלידי סילוק האיש המהווה את סלע-המתחלוקת, לוי אשכול.
 נוכח התנהגותו בשבועות האחרונים, ספק אם רבים יתאבלו על כך.

לעשות דבר.

אם יוכו הדתיים (בלי אגודת-ישראל) ב-14 מנדטים, מפ"ם ב-10 והליברלים העצמאיים 5 — מיספרים שכולם אופטימיים — אי-אפשר להקים קואליציה אלא של כולן יחד.

לפי מיספרים משוערים אלה, אי-אפשר יהיה להקים קואליציה של המערך, מפ"ם והליברלים העצמאיים (55 מנדטים). אי-אפשר יהיה להקים קואליציה של המערך, הדתיים (בלי האגודה) והליברלים העצמאיים (59 מנדטים). יהיה דרוש הרכב מלא, שיכלול את מפ"ם, העצמאיים והדתיים — (69 מנדטים). או לפחות הרכב של המערך, הדתיים ומפ"ם (64 מנדטים).

האם הדבר אפשרי בכלל בתנאים כאלה? כאשר גם הדתיים וגם מפ"ם יידעו היטב שפשוט אי-אפשר להקים קואליציה בלעדיהם — האם יוכלו להתר את החיתורים שיהיו דרושים? הדתיים לא יתחרו בשום מחיר על חוקי-השבעה, בנוסף חריף יותר מזה שהוצע לאחרונה. מפ"ם לא תוכל לקבלו, בלי להתאבד. וזאת תהיה רק בעיה אחת.

אם יוצר מצב כזה, תיתכן רק אחת משתי אפשרויות: ● מצב ממושך של אנדרלמוסיה, כשבגוריון ידרוש שיטת-בחירות חדשה ועריכת בחירות חדשות. אין לכך סיכוי.

● קואליציה של שני פלגי מפא"י — בלי אשכול. זוהי התקווה האמיתית של רפ"י — וגם הסיכוי הסביר ביותר.

ראש אשכול על חגש

ב רגע שיווצר מצב בו לא יוכל אשכול להקים ממשלה, יאשימו אותו רוב חברי מפלגתו במצב זה. הן קסם של אשכול, כסוחר ממוחל המסוגל לסבר את אוזניו כולם בהבטחות ריקות, יפוג. המפלגה, שתילחם על קיומה

טליסטי, מפלגה נגד בגוריון, מפלגה ל- מלחמה בדת, בטחוניים, ליברלים עצמאיים- באמת, אישים נאמנים למדינה, אחדות עממית, רשימה אשכנזית, הליברלים ב- צורתם הקודמת, בלתי-מפלגתית. שניים רצו ברשימה של האיש הקטן, וארבעה ברשימה של הרות — בלי גח"ל.
 נידמה כי מספר הנמנעים בעלי-ההכרה הולך וגובר. השבוע טרחה 15% מן המשיבים להטיל לקלפי פחית-בוחר בו הם מודיעים בפירוש על החלטתם להימנע — וזה נוסף על מיספר דומה של המטילים פתק לבן.

כן — באינו. שתי רשימות חדשות עלולות לעבור בקושי את אחוזה-המימה: רשימה של עדות המזרח: 15 קולות (1.6%) ומן היסוד: 11 קולות (1.2%). 37 בוחרים (4%) רצו ברשימה של העולם הזה, ו-6 ברשימה של הפעולה השמית.

בוחר אחד רשם בחלק זה של פתק הבוחר את רצונו בכל אחת מן הרשימות החדשות הכאות: רשימה ערבית, רשימה נגד העולם הזה, נאצי-ונל-סוציאליסטי-קאפרי

גם הליברלים העצמאיים הגיעו — אחרי עמידה איתנה להפליא בכל הקלפיות ה- קודמות — לנקודת-שפל חסרת-תקדים, הנופלת בהרבה מכוחם בכנסת הנוכחית.

ואילו השפל של מק"י התחיל כבר בקלפי קודמת. יש להניח שמקורו בשמועות- הפילוג, הפוקדות אותה ללא הרף.

רשימה חדשה? כמו בקלפיות הי- קודמות, ניתנה גם הפעם לבוחרים הי- הודמנות, בחלק ניפרד של פתק הבוחר, לצייין אם היו רוצים ברשימה חדשה, ואם

זו לשש הקודמות, שנערכו עלידי העולם הזה בארבעת החודשים האחרונים, מסתבר כי המערך נמצא עתה בנקודה ממוצעת שלו. מזה ארבעה חודשים הוא מסתובב מסביב לאחוז שקיבל השבוע.

לעומת זאת צריכות התוצאות האחרונות דוחק והדאיג את גח"ל. נראה שיש ממש בטעות בגוריון, שיקח קולות מחרות. בשום קלפי קודמת לא זכתה גח"ל ב- אחוז כה נמוך, הנוסל מכוחה הנוכחי בכנסת.

קלפי העולם הזה

קלפי	1	2	3	4	סה"כ קלפיות	לפני 3 שבועות
קלפי	214	333	350	117	1014	(1009)
סה"כ	44	52	45	10	151	(118)
נמנעים						
אחוזים של קולות כשרים:						
מערך שמאלי	37.5	38.5	35.4	20.6	34.9	(32.4)
מערך ימני	16.5	26.5	23.6	15.9	22.3	(27.9)
כל הדתיים	7	7.2	7.5	28	9.8	(11.1)
מפ"ם	11.8	7.9	11.1	9.3	9.9	(9.2)
מק"י	2.5	0.8	1.8	7.5	2.3	(2.7)
ליברלים עצמאיים	4.7	3.5	4.2	4.7	4.3	(6.3)
רשימת בגוריון	20	15.6	16.4	14	16.5	(10.4)
	100%	100%	100%	100%	100%	(100%)

טכסים

עבודה זרה

ישן, מנהיג, בנפש בטוחה: יגיע יום, נשרנו, ותשמע עוד קול רבבות העם ורעם-צעד, רישרוש הקט והז שירי-שימחה. ביום ההוא מדן עד באר-שבע יזכור העם פודתו הגדול, וברכתו תרנין כל גיא וגבע, ובנות-ציון, בשיר חופשי כסבע, את קברך תסובנה במחול.

זהו הבית האחרון של שיר שנכתב לפני 61 שנה בדיוק. כתב אותו, בשפה הרומית, צעיר בשם ולדימיר (זאב) זיבוטי-נסקי. הוא בא להספיד את תיאודור הרצל. השבוע ייערך טכס גילוי המצבה על קברו של זיבוטינסקי עצמו, במלאת שנה להעלאת עצמותיו. לקראת מאורע זה נזכר אורח חיפאי בשיר הישן, מיהר אל (המשך בעמוד 13)

* התרגום הוא של חנניה רייכמן.